

İlgili Kanun / Madde
1479 S.BAĞ-KUR/45
5510 S.SGK /97

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/1762
Karar No. 2014/12746
Tarihi: 26.05.2014

- **ÖLÜM AYLIĞI**
- **ÖLÜM AYLIĞINDA ZAMAN AŞIMI SÜRESİNİN 5510 SAYILI YASANIN YÜRÜRLÜK TARİHİNE GÖRE BELİRLENECEĞİ**

ÖZETİ: Davacının 25.06.2012 tarihli talebi ve dosya kapsamına göre aylıkların başlangıç tarihinin de belirlenmesi gerekecektir. Bu kapsamda her kanunun yürürlükte olduğu dönemde uygulanmasına dair genel ilke çerçevesinde 1479 sayılı Yasa'nın 78. ve 5510 sayılı Yasaların 97. maddeleri gözetilmeli, davacının babasının ölüm tarihinde yürürlükte bulunan 1479 sayılı Kanunun 78'inci maddesinde belirlenen sürede istenmeyen gelir veya aylığın tümünün zamanaşımına uğrayacağı, başka bir deyişle yazılı talep tarihinden önceki gelir veya aylıkların istenemeyeceğine dair düzenleme ve davacının 25.06.2012 tarihli talebi gözetilerek 5510 sayılı Kanunun 97/1'inci maddesindeki; her bir gelir veya aylık için beş yıllık zamanaşımı süresi ve gelir ve aylığın doğumundan itibaren beş yıl içinde istenmemesi halinde zamanaşımına uğrayacağına dair düzenlemeler dikkate alınarak, anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarih olan 01.10.2008 tarihi ve sonrasında doğan davacıya ait ölüm aylıkları yönünden tahsis talep tarihi olan 25.06.2012 tarihi itibarıyla beş yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından, davacıya ancak 01.10.2008 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlanması gerekecektir.

DAVA: Dava, kesilen ölüm aylığının kesildiği tarihten itibaren yeniden bağlanması istemine ilişkindir.

Mahkemece, yazılı biçimde davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmün, davacı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Volkan Ergül tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davacıya, 22.09.1980 tarihinde vefat eden 1479 sayılı Bağ-Kur kanunu kapsamında sigortalı babasından dolayı 01.10.1980 tarihi itibarıyla ölüm aylığı bağlanmıştır. Diğer taraftan, 18.01.1978–31.01.1985, 01.03.1985–23.03.1990 arası dönemde 1479 sayılı Yasa kapsamında zorunlu sigortalılığı, 02.04.1990–16.04.1990 tarihleri arasında 506 sayılı Yasa kapsamında zorunlu sigortalılığı ve 01.06.1990–30.05.1994 tarihleri arasında ise isteğe Bağlı SSK sigortalılığı bulunan davacıya, 31.05.1994 tarihli tahsis talebine istinaden 01.06.1994 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Kurumca davacının ölüm aylığı, 16.07.1998 tarihli işlemle 01.06.1994 tarihinden itibaren kendi çalışmaları üzerinden aylık bağlandığı, oysa iki aylığı da alamayacağı gerekçesi ile kesilmiştir. Sonrasında ise davacının 25.06.2012 tarihli babasından ölüm aylığı almasına ilişkin talebine, davalı Kurumca aynı nedenle kendi çalışmalarından dolayı aylık alması gerekçe gösterilerek red cevabı verilmiş, davacının bu cevap üzerine açtığı eldeki davada, mahkemece kurum işleminin doğru olduğu ve davacının aylığa müstehak olmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş ise de, verilen kararın yanlışlığı değerlendirmeye dayalı olduğu anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanaklarından olan 1479 sayılı Yasanın 4956 sayılı Yasa ile Değişik 45. maddesinde; “evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir ve aylık almayan...” kız çocuklarına aylık bağlanacağı öngörülmüş, anılan yasanın 46. maddesinde ise; “...sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir...” hükmüne yer verilmiştir. Öte yandan, muris babanın ölüm tarihi olan 1980 tarihinde yürürlükte bulunan 1479 sayılı Yasanın 45

maddesinin (c) bendinde; “...geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak koşulu ile yaşları ne olursa olsun evlenmemiş kız çocukların her birine...” aylık bağlanacağı, aynı yasanın 46. maddesinde ise; “...sigortalının kız çocukları evlenirse bağlanan aylık kesilir...” biçiminde düzenleme yapılmış, dolayısıyla ölüm tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat kapsamında Kurumca gerekçe gösterilen neden, gerek, aylık bağlanma engeli, gerekse aylık kesme sebebi olarak öngörülmemiştir.

Diğer taraftan, davacının 25.06.2012 tarihli talebi ve dosya kapsamına göre aylıkların başlangıç tarihinin de belirlenmesi gerekecektir. Bu kapsamda her kanunun yürürlükte olduğu dönemde uygulanmasına dair genel ilke çerçevesinde

1479 sayılı Yasa'nın 78. ve 5510 sayılı Yasaların 97. maddeleri gözetilmeli, davacının babasının ölüm tarihinde yürürlükte bulunan 1479 sayılı Kanunun 78'inci maddesinde belirlenen sürede istenmeyen gelir veya aylığın tümünün zamanaşımına uğrayacağı, başka bir deyişle yazılı talep tarihinden önceki gelir veya aylıkların istenemeyeceğine dair düzenleme ve davacının 25.06.2012 tarihli talebi gözetilerek 5510 sayılı Kanunun 97/1'inci maddesindeki; her bir gelir veya aylık için beş yıllık zamanaşımı süresi ve gelir ve aylığın doğumundan itibaren beş yıl içinde istenmemesi halinde zamanaşımına uğrayacağına dair düzenlemeler dikkate alınarak, anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarih olan 01.10.2008 tarihi ve sonrasında doğan davacıya ait ölüm aylıkları yönünden tahsis talep tarihi olan 25.06.2012 tarihi itibarıyla beş yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından, davacıya ancak 01.10.2008 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlanması gerekecektir.

Yukarıda belirtilen maddi ve hukuki olgular gözetilerek yapılacak araştırma ve değerlendirme sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yanlışlı değerlendirme sonucu yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz edilen hükmün **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 26.05.2014 gününde oy birliğiyle karar verildi.